

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Odbor kontrolní a právní
Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

Č.j.: JMK 46339/2025

Sp.zn.: S - JMK 32497/2025 OKP

Brno 21.03.2025

Statutární město Brno

Doručeno: 24.03.2025

MMB/0149253/2025

listy: přílohy: 1
druh: li/sv:

mmb1es9504eef5

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Jihomoravského kraje (dále jen „KrÚ“) jako nadřízený orgán dle § 16a odst. 4 a § 20 odst. 4 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“) ve spojení s § 178 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o krajích“) rozhodl podle § 16a odst. 7 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. o stížnosti paní [redacted] nar. [redacted] [redacted] dále jen „žadatelka“) ze dne 16.02.2025 nazvané „Stížnost protivýši úhrady za poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb.“, týkající se sdělení statutárního města Brna (dále jen „SMB“) č.j.: MMB/0080544/2025 s datem 12.02.2025,

takto:

Výše úhrady nákladů stanovená ve sdělení SMB č.j.: MMB/0080544/2025 s datem 12.02.2025 nazvaném „Poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, odložení části žádosti o informace, oznámení o výši úhrady za poskytnutí části informací podle ustanovení § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím“ se v souladu s § 16a odst. 7 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. snižuje z částky 18 480,- Kč (slovy osmnáct tisíc čtyři sta osmdesát korun českých) na částku 15 080,- Kč (slovy patnáct tisíc osmdesát korun českých).

Odůvodnění

I.

KrÚ obdržel dne 27.02.2025 sdělení SMB č.j.: MMB/0095216/2025 (sp.zn.: OVV/MMB/0063999/2025) ze dne 24.02.2025 nazvané „Postoupení spisu - k rozhodnutí o stížnosti dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím“ (dále jen „sdělení SMB“), kterým bylo KrÚ předáno podání žadatelky

ze dne 16.02.2025 s názvem „*Stížnost protivýši úhrady za poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb.*“ (dále jen „*stížnost žadatelky*“), a to spolu s příslušnou spisovou dokumentací.

Po posouzení předaného spisového materiálu KrÚ zjistil, že mu nebyla stížnost žadatelky předána v originále. S ohledem na uvedené KrÚ vyzval SMB k předání originálu stížnosti žadatelky a dalších písemností [viz sdělení KrÚ č.j.: JMK 35818/2025 ze dne 03.03.2025 (dále jen „*výzva KrÚ*“)]. Dne 10.03.2025 KrÚ obdržel originál stížnosti žadatelky a další požadované písemnosti.

Po posouzení stížnosti žadatelky KrÚ konstatuje, že se v daném případě jedná o stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace podle § 16a zákona č. 106/1999 Sb.; konkrétně se jedná o stížnost dle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb. proti výši úhrady sdělené žadatelce povinným subjektem.

Z podkladů, které má KrÚ od SMB k dispozici, vyplývají následující skutečnosti:

Dne 04.02.2025 SMB obdrželo žádost žadatelky o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb. (dále jen „*žádost žadatelky*“), ve které je - s odkazem na zákon č. 106/1999 Sb. - (mj.) uvedeno: „*Vás žádám o poskytnutí následujících informací. – Pokud je to možné, získat seznam zaměstnanců (počet zaměstnanců) MMB a městských částí, kteří získal byt. (Chci vidět jejich žádosti, schválení žádosti, jaký byt získali)*“.

Na žádost žadatelky bylo ze strany povinného subjektu reagováno sdělením SMB č.j.: MMB/0080544/2025 s datem 12.02.2025 nazvaným „*Poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., svobodném přístupu k informacím, odložení části žádosti o informace, oznámení o výši úhrady za poskytnutí částí informací podle ustanovení § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím*“ (dále jen „*oznámení SMB*“), které bylo dne 13.02.2025 žadatelce ze strany SMB zasláno na žadatelkou uvedenou e-mailovou adresu. V oznámení SMB je uvedeno (mj.): „*Podle ustanovení § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím může statutární město Brno jako povinný subjekt požadovat v souvislosti s poskytnutím informací úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů a s odesláním informací žadateli. Nadto může žádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Nadto úhradu požadujeme k části vaší žádosti, která se týká vyhledání konkrétních bytů, které byly pronajaty nájemcům, kteří jsou zaměstnanci zařazení do MMB, nejde-li o byty služební. Jedná se o spárování konkrétních zaměstnanců MMB (cca 1.493) z personální databáze o každém zaměstnanci ručně po jednom zaměstnanci vyhledána ze systému iDES (internetový domovní evidenční systém) u bytů pronajatých z úrovně města ve správě Odboru správy majetku (cca 1.584 bytů). Při spárování musí být vyhledáno ze spisu rozhodnutí o pronájmu, příslušné rozhodnutí Rady města Brna a anonymizace údajů v souladu s GDPR. S odkazem na výše uvedené Vám zasíláme oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací, v souladu s § 17 odst. 3 informačního zákona a sazebníkem úhrad dle § 3 až 7 nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Sazebník úhrad nákladů za poskytování informací je dostupný na <https://brno.cz/w/zadosti-o-informace...> celková výše úhrady stanovená na základě Sazebníku úhrad za poskytování informací schváleného Radou města Brna R8/214 dne 13. 4. 2022 činí 18 480 Kč. poskytnutí Vámi požadovaných informací je v souladu s § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím podmíněno zaplacením stanovené úhrady, tj. částky 18.480,- Kč. Tato částka vychází z odhadované doby vyhledání informace u jednoho zaměstnance 2 min., což je u 1.584 zaměstnanců 3.168 minut, tj. po zaokrouhlení 52 hod.“. Součástí oznámení je poučení ve smyslu § 17 odst. 3 věta třetí zákona č. 106/1999 Sb.*

Dne 16.02.2025 obdržel povinný subjekt stížnost žadatelky, ve které se uvádí (mj.): „*Dne 13. 2. mi bylo doručeno oznámení Magistrátu města Brna o výši úhrady za poskytnutí informací ve výši 18 480 Kč. Tuto úhradu považuji za nepřiměřeně vysokou a nepřiměřenou, a proto ... podávám tuto stížnost.*“ Ve stížnosti

žadatelky je dále uvedeno „Odůvodnění“, týkající se „nepřiměřeně vysokých nákladů“, „nepřípustného přehazování odpovědnosti“ („Připodání žádosti jsem byla odkázána na Magistrát města Brna, avšak nyní mi bylo sděleno, že se mám obrátit na jednotlivé městské části. Tento postup způsobuje zbytečné obstrukce a jde proti duchu zákona o svobodném přístupu k informacím.“) a „rozporu s judikaturou a principem otevřené správy“.

Ve sdělení SMB se ve věci, resp. ke stížnosti žadatelky uvádí (mj.): „Jedině v případě služebních bytů je důvod evidovat, zda se jedná o nájem bytu zaměstnanci Povinného subjektu. Nyní však neevidujeme žádný trvající pronájem služebního bytu nájemci, který je zaměstnancem statutárního města Brna. Tato informace byla žadatelce sdělena. Žadatelce byly sděleny dohledatelné přehledy pronájmů bytů zaměstnanců městských částí pronajaté v tzv. celoměstském zájmu. Statutární město Brno ... zpoplatnilo žadatelce vyhledání informací tak, jak je požaduje v části žádosti týkající se dohledání pronájmu neslužebních bytů, které jsou ve vlastnictví statutárního města Brna a nejsou v domech svěřených městským částem. Tuto informaci je možno poskytnout pouze v případě zaměstnanců MMB, informace o zaměstnancích městských částí nejsme schopni žadatelce dohledat, neboť nedisponujeme databází jejich zaměstnanců. Dle dotazu na personálním oddělení MMB nedisponujeme a nejsme ani povinni disponovat identifikačními údaji o zaměstnancích městských částí města Brna. Obdobně nedisponujeme údaji o nájemcích v domech, které jsou svěřeny příslušným městským částem. Nemáme přístup do databází městských částí o pronájmu obecních bytů jim svěřených a jejich nájemcích včetně jejich identifikačních údajů. Z pohledu informačního zákona se jedná o informace, které se týkají jiných povinných subjektů. Databáze o nájmech nesvěřených bytů iDes není propojena s databází personální data z nich tak, jak požaduje žadatelka, tedy není možné jednoduše vygenerovat, případně databáze propojit. Nejsme povinni při pronájmech bytů takové údaje, zda je nájemce zaměstnanec města jako rozlišovací znak evidovat (pokud nejde o byt služební). Proto by Bytový odbor MMB musel vyžádat databázi zaměstnanců z Personálního oddělení v listinné podobě a data ručně spárovat s údaji v systému iDes vyhledáním po jednom zaměstnanci. Pokud žadatelka namítá, že městskými částmi byla odkázána na město, ač neznáme přesně dotaz žadatelky a přesné znění odpovědi na žádost, bude městská část zjevně v obdobné situaci, kdy naopak městská část disponuje pouze databází svých zaměstnanců a může dohledat údaje o pronájmu pouze u bytů jí svěřených, nikoliv však již pronájem bytů zaměstnancům města (MMB) či jiných městských částí, či pronájem bytů jí nesvěřených zaměstnanci této MČ. Námitky žadatelky ve stížnosti nic nemění na tom, že se jedná o časově náročné vyhledání údajů a povinný subjekt trvá na tom, že nezná jiný a časově technicky úspornější způsob, jak požadované informace zjistit. Stanovenou dobu na zpracování – vyhledání informací považuje povinný subjekt za reálnou, přičemž pro zpoplatnění byla započtena toliko doba vyhledání informace o tom, zda má zaměstnanec nájem obecního bytu v nesvěřeném majetku. Po spárování informací bude nutné následně dohledat v listinném spisovém materiálu právní důvod vzniku nájmu a příslušná žádost zaměstnance a příslušné usnesení Rady města Brna, tak jak je požaduje žadatelka a doklady anonymizovat s ohledem na GDPR. Doba na vyhledání se vymyká běžnému poskytování informací s tím, že zaměstnanci povinného subjektu, kteří se na vyhledávání informací podílí, budou nuceni na delší dobu odložit plnění ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledávání informací. Žadatelce byla výše úhrady za poskytnutí informací oznámena a současně byl přesně popsán postup, jakým způsobem a u kolika zaměstnanců MMB bude nutné požadované informace vyhledávat. Nejedná se o informace, kterými by povinný subjekt disponoval v podobě, v jakou je žadatelka požaduje. Povinný subjekt se při poskytování informací snaží postupovat maximálně hospodárně a usiluje o co nejnižší náklady. ... povinný subjekt postupuje při vyřizování žádosti o informace, jejichž vyhledávání je mimořádně náročné, transparentně vůči všem žadatelům a vyžaduje úhradu nákladů.“.

K výzvě KrÚ (o předložení originálu stížnosti žadatelky a o konkretizaci a doplnění oznámení SMB) KrÚ dne 10.03.2023 obdržel sdělení SMB č.j.: MMB/0117663/2025 s datem 07.03.2025 nazvané „Reakce na výzvu“

(dále jen „doplnění SMB“) s následujícím zněním (mj.): „Úhrada za vyhledání informací žadatelce o informaci byly vyčíslena na základě konzultace a ověření v součinnosti s Personálním oddělením Magistrátu města Brna (dále jen 'MMB'). Informace by bylo nutné čerpat nejprve z personálního systému MMB, 'OK Base', kde by byla zpracována sestava všech zaměstnanců s údajem o jménu, příjmení, datu narození, bydlišti a personálním čísle. Dalším krokem by bylo zadání jednotlivých údajů do systému iDes, programu pro správu bytů využívaným MMB, v následujícím pořadí: nejprve jméno a příjmení každého ze zaměstnanců MMB, v případě shody by bylo nutné ověření podle dalšího rozlišovacího údaje, tj. data narození, dalším krokem vzhledem k možnosti shody v případě již jmenovaných vyhledávacích kritérií u více různých osoby by bylo nutné dále ověření shody adresy dohledaného obecního bytu s bydlištěm zaměstnance uvedeném v sestavě vygenerované z personálního systému MMB. Rento postup a časová náročnost úkonu byly ověřeny vedoucí právního oddělení Bytového odboru MMB u 1 náhodně vybraného nájemce obecního bytu, který není zaměstnancem NMMB. Při celkovém počtu zaměstnanců MMB 1564, náročnosti úkonu pro ověření každého zaměstnance v databázích MMB v úhrnu 2 minut a hodinové sazbě za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací dle Sazebníku ve výši 350 Kč tyto náklady odpovídají po zaokrouhlení vyčíslené částce 18 204 Kč (výpočet: 1564 zaměstnanců x 2 minuty x 350 Kč / 60 minut = po zaokrouhlení směrem dolů 18240 Kč).“.

Povinný subjekt dále KrÚ ve věci (resp. k výzvě KrÚ) doložil „Sazebník úhrad za poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím a dle zákona o právu na informace o životním prostředí“ schválený „Radou města Brna R9/118 na schůzi konané dne 5. 2. 2025“ (dále jen „sazebník ze dne 05.02.2025“). K tomu KrÚ dále uvádí, že z úřední činnosti, resp. od SMB (a to v souvislosti s vyřizováním obdobného podání žadatelky v nedávné době - viz Sp.zn.: S - JMK 27156/2025 OKP) k dispozici taktéž „Sazebník úhrad za poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím a dle zákona o právu na informace o životním prostředí“ schválený „Radou města Brna R8/214 na zasedání dne 13. 4. 2022“ (dále jen „sazebník ze dne 13.04.2022“).

II.

KrÚ se v rámci přezkumu postupu povinného subjektu nejdříve zabýval otázkou své věcné příslušnosti. V souladu s § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. jsou povinnými subjekty, které mají povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, mj. „územní samosprávné celky a jejich orgány“. V daném případě bylo povinným subjektem SMB.

Podle § 16a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. rozhoduje o stížnosti nadřízený orgán. Pro určení nadřízeného orgánu odkazuje zákon č. 106/1999 Sb. v § 20 odst. 4 na § 178 správního řádu. Podle § 178 odst. 1 správního řádu je nadřízeným správním orgánem ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon; neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor. Podle § 67 odst. 1 písm. a) zákona o krajích krajský úřad přezkoumává rozhodnutí vydaná orgány obce v řízení podle zvláštních zákonů, pokud není zákonem tato působnost svěřena zvláštnímu orgánu nebo zákon nestanoví jinak. Nadřízeným orgánem povinného subjektu je tedy v daném případě krajský úřad.

KrÚ dále před samotným věcným přezkumem postupu povinného subjektu zjišťoval, zda byly splněny podmínky pro podání stížnosti dle § 16a zákona č. 106/1999 Sb. Podle § 16a odst. 3 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. se stížnost podává u povinného subjektu, a to do 30 dnů ode dne doručení sdělení dle § 17 odst. 3 téhož zákona. KrÚ konstatuje, že stížnost žadatelky byla podána včas, tj. v zákonné lhůtě.

III.

KrÚ posoudil stížnost žadatelky (včetně skutečností uváděných stěžovatelkou) a veškeré související materiály předané SMB, přičemž konstatuje, že stížnost žadatelky je z části důvodná. KrÚ přitom vycházel z následujících skutečností:

V případě stížnosti žadatelky se jedná o stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., tedy stížnost proti výši úhrady sdělené povinným subjektem v souvislosti s poskytováním informací. Ustanovení § 17 zákona č. 106/1999 Sb. upravující „Hrazení nákladů“ ve svém odstavci 1 stanoví, že *„Povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.“*. Odstavce 3 a 4 § 17 téhož zákona následně uvádí, že: *„V případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává.“* a *„Nesplní-li povinný subjekt vůči žadateli oznamovací povinnost podle odstavce 3, ztrácí nárok na úhradu nákladů.“*. V této souvislosti je třeba zmínit i § 7 nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím (dále jen „nařízení vlády“), dle kterého *„Povinný subjekt stanoví v sazebníku hodinové sazby odvozené z nákladů na platy, případně mzdy a z ostatních osobních nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informací.“* V neposlední řadě se uplatní taktéž § 5 odst. 1 písm. f) a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. ukládající povinnému subjektu povinnost zveřejnit sazebník úhrad za poskytování informací stanoveným způsobem (dále jen „sazebník“) s tím, že před podáním příslušné žádosti o poskytnutí informace povinný subjekt sazebník schválil a sazebník byl zveřejněn zákonem stanoveným způsobem.

Ačkoli zákon č. 106/1999 Sb. výslovně nestanoví lhůtu, v níž musí povinný subjekt uplatnit svůj nárok na úhradu nákladů (aby nedošlo k jeho zániku), musí být nárok uplatněn ve lhůtě pro vyřízení žádosti podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., příp. podle § 14 odst. 7 téhož zákona. V nyní posuzovaném případě byla žádost žadatelky povinnému subjektu doručena dne 04.02.2025, přičemž oznámení SMB (jako výzva k úhradě) bylo žadatelce zasláno dne 13.02.2025. Povinný subjekt tedy výzvu k úhradě uplatnil včas, tj. v zákonem stanovené lhůtě před poskytnutím informace v souladu s § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.

Pro uplatnění nároku na úhradu nákladů spojených s poskytnutím požadovaných informací je v souladu s právní úpravou možno stanovit, tj. dovodit následující podmínky, které musí být (kumulativně) splněny. Jedná se o:

- a) před podáním příslušné žádosti o poskytnutí informace měl (má) povinný subjekt schválen sazebník, který byl (je) zveřejněn zákonem stanoveným způsobem,
- b) povinnému subjektu v souvislosti s poskytováním informací vznikly náklady, které vymezuje zákon č. 106/1999 Sb. v § 17 odst. 1 (na jiné náklady se možnost požadovat úhradu nákladů nevztahuje), s tím, že tyto náklady jsou současně uvedeny, resp. „zpoplatněny“ v sazebníku dle písm. a),

- c) povinný subjekt písemně oznámí požadavek úhrady žadateli (včetně konkrétní výše úhrady), a to před poskytnutím informace [tj. ve lhůtě podle § 14 odst. 5 písm. d), příp. odst. 7 zákona č. 106/1999 Sb.],
- d) z oznámení dle písm. c) musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena (což zejména v případě úhrady nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací mj. znamená, že výše úhrady musí být náležitým způsobem zdůvodněna - srov. níže uvedené),
- e) v oznámení musí být výslovně uvedeno poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb. s tím, že z tohoto poučení musí být patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o stížnosti rozhoduje a u kterého povinného subjektu se stížnost podává.“.

Tedy podmínkou pro uplatnění postupu podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. je skutečnost, že povinnému subjektu v souvislosti s poskytováním informací vznikly náklady, které vymezuje zákon č. 106/1999 Sb. v § 17 odst. 1 téhož zákona (na jiné náklady se možnost požadovat úhradu nákladů nevztahuje), s tím, že tyto náklady jsou současně uvedeny, resp. „zpoplatněny“ v sazebníku. Požadavek úhrady nákladů v souvislosti s poskytnutím informací podle zákona č. 106/1999 Sb. musí být v oznámení povinného subjektu dle § 17 odst. 3 téhož zákona náležitě odůvodněn. Z oznámení povinného subjektu o výši úhrady by měl být žadatel schopen posoudit, zda informace, které mu budou povinným subjektem vydány, odpovídají předmětu žádosti žadatele, a zda povinný subjekt výši úhrady stanovil způsobem odpovídajícím zákonu. Jinými slovy výzva k úhradě musí být dostatečným způsobem a dostatečně konkrétně odůvodněna, tj. musí žadateli řádně zdůvodnit, jaké konkrétní činnosti a vy jakém rozsahu povinný subjekt musí (by musel) provést, aby dostal své informační povinnosti, a to tak, aby mohl žadatel nezbytnost požadovaných nákladů přezkoumat. Míra konkrétnosti záleží vždy na okolnostech každé žádosti o informaci. Pojem „*mimořádně rozsáhlé vyhledání informací*“ není zákonem č. 106/1999 Sb. legálně vymezen. Při hledání obsahu tohoto pojmu je proto nutné nejprve určit, které činnosti lze považovat za vyhledání informací, a dále, kdy bude možné takové vyhledání považovat za mimořádně rozsáhlé. Vyhledáním informací lze rozumět takovou povinného subjektu, resp. jeho pracovníků, která spočívá v identifikaci a následném (fyzickém) shromáždění požadovaných informací (dokumentů) a v navazujícím zpracování odpovědi na žádost, tzv. v utřídění informací za účelem jejich předání žadateli o informaci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 83/2001-39). Pokud žadatel v žádosti o informace požadoval vydání konkrétních dokumentů (jejich kopií), lze pod pojem vyhledání informace podřadit do bu strávenou fyzickým shromáždění těchto dokumentů pracovníky povinného subjektu. V případě, že informace jsou vymezeny žadatelem jen obecně jejich předmětem, a nikoliv konkrétními dokumenty, pak by jako součást vyhledání informace bylo možné zahrnout i dobu spojenou s identifikací dokumentů, v nichž jsou informace zaznamenány i čas strávený jejich fyzickým shromažďováním, nikoliv však samotný čas strávený zjišťováním, kde jsou tyto dokumenty fyzicky uloženy. Dále bud možné do vyhledání zahrnout i dobu spojenou s pročitáním dokumentů a vyhledáváním chráněných informací, které v nich budou, resp. mohou být uvedeny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 76/2014-23). Ve smyslu odborné či komentářové literatury, soudní judikatury či názoru Ministerstva vnitra (jakožto gestora zákona č. 106/1999 Sb.) je možno konstatovat, že o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací se pak bude jednat tehdy, jestliže shromáždění požadovaných informací bude pro povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se - objektivně vzato - již vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem, tedy jestliže vyhledání požadovaných informací již v daném případě nelze s ohledem na pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti považovat za běžnou,

povinný subjekt nijak (negativně) nezatěžující součást obvyklé agendy tohoto povinného subjektu. O zvýšenou aktivitu povinného subjektu se bude jednat typicky např. tehdy, pokud zaměstnanec pověřený vyřízením žádosti nebo zaměstnanci, kteří se na vyřízení takové žádosti podílejí, budou nuceni na delší dobu přerušit či odložit plnění svých ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledávání informací (vyřizování žádosti o informaci).

Dále je nutno uvést, že je úkolem (povinností) povinného subjektu, aby do spisu o vyřizování žádosti o informace řádně doložil, že se v daném případě skutečně jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, protože v opačném případě nebude nadřízený orgán schopen výši úhrady přezkoumat. Takové doložení je přitom zpravidla možné provést tak, že příslušní zaměstnanci/pracovníci povinného subjektu, kteří se na vyhledávání požadovaných informací podíleli, vyčíslí dobu strávenou vyhledáváním požadovaných informací a v záznamu založeném do spisu popíší způsob vyhledání informací. Povinný subjekt musí kromě toho taktéž prokázat, že se jednalo o vyhledávání, které bylo mimořádně rozsáhlé, tedy musí objasnit, v čem spočívala jeho mimořádná rozsáhlost.

K oznámení SMB KrÚ nicméně konstatuje, že výše požadované úhrady je v tomto sdělení odůvodněna spíše nedostatečně či vágně. K tomu však KrÚ zdůrazňuje, že - v souladu s názorem Ministerstva vnitra - pokud oznámení o požadované úhradě neobsahuje (veškeré) zákonem předepsané náležitosti, nelze na něj *a priori* pohlížet, jakoby nebylo učiněno. Podá-li proti takové „vadné“ výzvě žadatel stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., pak nadřízený orgán výši potvrdí, jestliže byla správná, a jestliže povinný subjekt ve stížnostním řízení tuto správnost dostatečně prokázal. Pouhý fakt, že oznámení o výši úhrady vykazuje nedostatky v odůvodnění tedy (sám o sobě) neznamená, že by požadovaná výše úhrady měla být snížena (na 0,- Kč). Dle názoru Ministerstva vnitra je v takovém případě možné, aby nadřízený orgán vyzval povinný subjekt k doplnění spisového materiálu tak, aby výpočet výše úhrady bylo možné v řízení o stížnosti řádně přezkoumat.

Po posouzení celé záležitosti má tak KrÚ za to, že v daném případě je jednoznačně splněna podmínka pro úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, což bezpochyby vyplývá již ze samotného obsahu a rozsahu výše citované žádosti žadatelky. Veškeré relevantní skutečnosti k výši požadované úhrady jsou - po doplnění ze strany SMB - dle názoru KrÚ již dostatečně podrobně uvedené a zdůvodněné v oznámení SMB, sdělení SMB a doplnění SMB (citace - viz výše). Ve svém souhrnu tak, v uvedených písemnostech SMB je náležitě (tedy řádně) uvedeno a taktéž zdůvodněno, v čem (konkrétně) spočívalo mimořádně rozsáhlé vyhledání žadatelkou požadovaných informací. Jak již bylo uvedeno, časová náročnost vyhledání v žádosti žadatelky požadovaných informací je již („na první pohled“) patrná (zjevná) ze samotné žádosti žadatelky (zejména vzhledem k objemu požadovaných informací a související nutnosti jejich dalšího zpracování). Dle mínění KrÚ, a to i s přihlédnutím k obsahu (samotné) žádosti žadatelky koncipované poměrně široce, lze konstatovat (uzavřít), že v daném případě byla podmínka mimořádně rozsáhlého vyhledání informací pro uplatnění úhrady splněna; povinný subjekt dostatečně konkrétně (detailně) a náležitě popsal (specifikoval) a současně zdůvodnil, v čem spočívala mimořádná rozsáhlost vyhledání žadatelkou požadovaných informací.

Po posouzení celé záležitosti má KrÚ za to, že časová náročnost vyhledání žadatelkou požadovaných informací odpovídá objektivním skutečnostem; zejména pak vzhledem k objemu požadovaných informací a nutnosti jejich dalšího zpracování je uváděná časová náročnost - v celkové výši 52 hodin vyhledávání - přiměřená (tj. adekvátní) a reálná (tj. odpovídající skutečnosti).

V této souvislosti KrÚ pro úplnost uvádí, že povinný subjekt nemusí před žádostí o úhradu dle § 17 zákona č. 106/1999 Sb. požadované informace plně vyhledat a tím se vystavit riziku, že jeho vyhledávací činnost a náklady na ni vynaložené přijdou vniveč právě s ohledem na výši úhrady neakceptovatelnou pro žadatele

o informaci. Zákon č. 106/1999 Sb. totiž nijak nevylučuje, že žádaná úhrada bude stanovena kvalifikovaným odhadem, např. vyhledáním části žádaných informací a odhadem potřebného času a nákladů na dokončení vyhledání (i důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb. novelizujícímu § 17 zákona č. 106/1999 Sb. opakovaně hovoří o „předpokládané výši úhrady“). Stanovení úhrady kvalifikovaným odhadem jako podmínky pro poskytnutí informace nijak nekoliduje se zárukou přístupu k informacím, resp. s požadavkem na vymezení podmínek a provedení zákonem podle čl. 17 odst. 5 věty druhé Listiny základních práv a svobod, protože tím nejsou dle čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod dotčeny podstata a smysl tohoto práva (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1083/16 ze dne 21.05.2019).

Nicméně povinný subjekt při stanovení výše úhrady „pochybil“, když v oznámení SMB sice uvedl odkaz na sazebník ze dne 13.04.2022, nicméně ale (výslovně) zde v rámci „výpočtu“ příslušné výše úhrady nevedl konkrétní částku za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací (tj. částku ve výši 290,- Kč - viz níže). Mimo to, v doplnění SMB je jako konkrétní částka za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací uvedena částka ve výši 350,- Kč, tj. však částka odpovídající sazebníku ze dne 05.02.2025. V této souvislosti však KrÚ zdůrazňuje, že povinný subjekt může požadovat úhradu jedině za předpokladu, že má schválený, účinný a (zejména) zveřejněný sazebník úhrad za poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. (viz výše). V nyní posuzovaném případě byla žádost žadatelky SMB jako povinnému subjektu doručena dne 04.02.2025. SMB tedy při stanovení úhrady nemohlo postupovat podle sazebníku úhrad za poskytování informací schváleného dne 05.02.2025 (tj. sazebníku ze dne 05.02.2025), ale právě podle sazebníku úhrad za poskytování informací účinného (a zveřejněného) ke dni podání žádosti žadatelky, tj. podle sazebníku ze dne 13.04.2022. Pro úplnost KrÚ ve věci uvádí, že v oznámení SMB je uvedeno „cca 1 584 bytů, resp. zaměstnanců“, zatímco v doplnění SMB je uveden „celkový počet zaměstnanců MMB 1564“ (KrÚ tak vychází z nižšího počtu 1564). Výše uvedené „nesrovnalosti“ však samy o sobě nezpůsobují nezákonnost oznámení SMB či zánik nároku na výši úhrady v případě žádosti žadatelky. KrÚ je totiž - v obecné rovině - v souladu s § 16a odst. 7 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. oprávněn stanovenou výši úhrady posoudit (přezkoumat) a stanovit (tj. snížit) úhradu tak, aby odpovídala zákonným požadavkům (ktomu srov. i níže uvedené).

Sazebník ze dne 13.04.2022, který je třeba při žádosti žadatelky aplikovat, uvádí (mj.): „V případě mimořádně rozsáhlého vyhledání informací se stanoví sazba úhrady za každou celou hodinu vyhledávání jedním zaměstnancem ve výši 290,00 Kč., která je odvozena od celkových skutečných platových nákladů za rok 2021. V případě mimořádně rozsáhlého vyhledání informací více zaměstnanci bude úhrada dána součtem částek připadajících na každého zaměstnance.“. Odhadovaná doba vyhledávání informace u jednoho zaměstnance činí 2 minuty; 2 minuty x 1564 zaměstnanců SMB = 3 128 minut, což je 52 hodin mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací (v souladu se sazebníkem ze dne 13.04.2022 byl výsledek 52,13 hod. zaokrouhlen na celé hodiny vyhledávání, tj. 52 hodin). 52 hod. mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací á 290,- Kč za hodinu vyhledávání (dle sazebníku ze dne 13.04.2022) = (celkem) 15 080,- Kč.

KrÚ dále, po předchozím důkladném zvážení, konstatuje, že zde není - ani z části - důvod pro postup uvedený v závěru § 16a odst. 7 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. („případě, kdy dostupné informace o právním a skutkovém stavu nevyvolávají důvodné pochybnosti, postupuje obdobně podle § 16 odst. 5 věty druhé s tím, že povinnému subjektu přikáže požadovanou informaci žadateli poskytnout ve lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne zaplacení úhrady či odměny, nebo), totiž pro vydání tzv. (částečného) informačního příkazu. Z podkladů, které má KrÚ k dispozici od SMB nelze bez znalosti celého spisového materiálu povinného subjektu včetně požadovaných informací (znalost těchto informací

je pro posouzení nadřízeným orgánem zásadní a nezbytná) řádně, tj. adekvátně prověřit a posoudit, zda je v daném případě splněna podmínka uvedená v § 16a odst. 7 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., tedy že „dostupné informace o právním a skutkovém stavu nevyvolávají důvodné pochybnosti“.

Vzhledem k uvedenému rozhodl KrÚ tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Závěrem KrÚ pro úplnost uvádí, že námitkou žadatelky uvedenou ve stížnosti žadatelky („Při podání žádosti jsem byla odkázána na Magistrát města Brna, avšak nyní mi bylo sděleno, že se mám obrátit na jednotlivé městské části. Tento postup způsobuje zbytečné obstrukce a jde proti duchu zákona o svobodném přístupu k informacím.“) se v rámci tohoto řízení o stížnostech není možno zabývat, jelikož tato námitka se výše úhrady, proti které brojí stížnost žadatelky, netýká.

Poučení

Podle § 16a odst. 9 zákona č. 106/1999 Sb. se proti tomuto rozhodnutí nelze odvolat.

Otisk
úředního
razítka

Elektronický podpis: 24.3.2025
Certifikát autora podpisu:
Jméno: Mgr. Radomír Zimek
Vydal: PostSignum Qualified CA 4
Platnost do: 20.6.2027 13:53 +02:00

Mgr. Radomír Zimek
pověřen vedením odboru kontrolního a právního

Počet listů/stran rozhodnutí: 5/9
Počet příloh/listů příloh: 0/0

Rozdělovník:

Paní

statutární město Brno, Dominikánské náměstí 196/1, 602 00 Brno, IČO: 44992785, ID DS: a7kbrn (zasláno do datové schránky a též prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, včetně předaného spisového materiálu)

